

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гумантарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій**

**АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.**

Рівне – 2021

УДК: 373

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 27.05.2021 р.)

Редакційна колегія:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Дейнега Олександр Вікторович** – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна** – доктор економічних наук, професор, декан факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ;
- Лісова Світлана Валеріївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Поліщук Наталія Валодимирівна** – доктор філософських наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Дупак Надія Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Фещук Юрій Вікторович** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Герасименко Олександр Анатолійович** – кандидат історичних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ.

Рецензент:

- Савченко Лариса Олексіївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти ДВНЗ (Криворізький Національний університет);
- Шевців Зоя Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів. Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Рівне, 28 квітня 2021 року). Рівне: РВВ РДГУ, 2021. 140 с.

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів”.

Розглядаються актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки фахівців профільної та вищої освіти, сфери обслуговування (Готельно-ресторанної справи), вимоги сучасної школи до якісної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій, можливості впровадження сучасних педагогічних технологій у систему підготовки компетентного фахівця вищого навчального закладу.

Збірник призначений для науковців, викладачів, магістрів, здобувачів вищої освіти, а також для широкого кола читачів.

ЗМІСТ

<i>Герасименко О.А.</i> Реалізація та зміст дисципліни «Основи техніки і технологій» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	5
<i>Герасименко О.А., Коваль В.В.</i> Особливості використання методу наочності під час формування в учнів 7-8 класів вміння оздоблювати вироби різьбленням на уроках трудового навчання.	8
<i>Дупак Н.В.</i> Теоретико-методологічні засади професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи у контексті євроінтеграційних процесів.	14
<i>Жукова А.М.</i> Загальні концептуальні засади формування професійно-педагогічної компетентності у майбутніх педагогів.	19
<i>Кирильчук Ю.В.</i> Активізація навчально-пізнавальної діяльності особистості як необхідна умова підвищення якості підготовки майбутніх вчителів технологій.	25
<i>Кирильчук Ю.В., Лесковець А.М.</i> Теоретичні засади розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.	29
<i>Лісова С.В.</i> Особливості ефективної професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи в умовах вищого навчального закладу.	33
<i>Літвінчук С.Б.</i> Професійна підготовка майбутніх фахівців-аграріїв в контексті викликів сьогодення.	39
<i>Мойсеєць К.В.</i> Текстова вишивка як елемент кодування слів.	42
<i>Парфенюк О.В.</i> Аналіз графічної підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО України та зарубіжжя.	49
<i>Поліщук Н.В., Гречко В.О.</i> Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання та фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) при вивченні дисципліни «Основи проектування та моделювання».	54
<i>Поліщук Н.В., Крунич В.Р.</i> Основи дизайну у професійній діяльності педагога професійного навчання та фахівця сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).	62
<i>Саванчук О.А.</i> використання сучасних прогресивних технологій у формуванні творчої компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.	70
<i>Симонович Н.В., Варфоломєєв Д.І.</i> Змістова характеристика проектно-технологічної компетентності учнів старших класів та її розвиток у процесі трудового навчання.	75
<i>Симонович Н.В., Король О.В.</i> Формування підприємницької компетентності учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології».	80
<i>Сингаївський Д.В., Бохін Я.С.</i> Теоретичні основи розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на гурткових заняттях з технічної творчості.	84

Улітіна К.А. Професійна підготовка фахівців у вищих закладах освіти в контексті Болонського процесу.	88
Фещук Ю.В., Боюка Ю.А. Графічна компетентність учнів старших класів та її розвиток на заняттях з предмету «Технології» з використанням SMART-технологій.	91
Фещук Ю.В., Герасименко О.А. Використання методу вправ у процесі вивчення профілю «Основи дизайну» в 10-х класах.	94
Фещук Ю.В., Качинська І.М. Теоретичні аспекти розвитку вмінь розробки структурованої документації в учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».	99
Шурин О.І. Реалізація ІКТ у процесі фахової підготовки майбутніх учителів технологій.	103
Яциур М.С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	106
Яциур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності у майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	114
Яциур М.С., Кручик О.В. Професійна спрямованість учнів старших класів яка розвивається в процесі профільного навчання.	121
Яциур М.С., Максименко І.М. Професійні наміри старшокласників та їх розвиток у процесі профільного навчання.	128
Яремчук І.А. Формування професійних компетентностей сучасного вчителя трудового навчання.	133
Відомості про авторів.	137

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Спеціальний цикл дисциплін формує знання, уміння і навички, що відповідають конкретним професійним функціям майбутнього інженера-механіка, і повинен бути заключним етапом процесу підготовки майбутніх фахівців, на якому знання, здобуті за весь період навчання, з'єднуються в єдину систему метазнання, пов'язаного із конкретною спеціальністю.

Отже, сучасний майбутній фахівець повинен не лише володіти своєю професією, а й орієнтуватися в сучасних складних політичних, економічних та соціальних проблемах, уміти аналізувати, прогнозувати та оцінювати наслідки своєї професійної діяльності в соціальній сфері.

Це зумовлює необхідність удосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти з метою виховання його не лише як майбутнього спеціаліста агропромислового сектору, а і як розвиненого, освіченого, духовно багатого фахівця.

Список літератури:

1. Лузан П.Г. Формування активності студентів у навчанні / П.Г. Лузан, А.І. Дьомін, В.І. Рябець. Київ: Вища школа, 2012. 190 с.
2. Лазарев В. Когда работа не теряет ценности / В. Лазарев // Народное образование. 2009. № 9. С. 128-131.
3. Ставский П.И. Соединение обучения с трудом как проблема педагогики / П.И. Ставский // Школа и производство. 2012. № 9. С. 8-11.

УДК: 003.292

К.В. МОЙСЕЄЦЬ

викладач трудового навчання та технологій

Відокремленого структурного підрозділу

«Сарненський педагогічний фаховий коледж

Рівненського державного гуманітарного університету»,

м. Сарни

ТЕКСТОВА ВИШИВКА ЯК ЕЛЕМЕНТ КОДУВАННЯ СЛІВ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Україна – особливий континент прадавньої культури, де збереглася безперервність традиції, мудрість виживання, кодування сили.

В українців є такий вислів: «народитися в сорочці», – що означає бути щасливим у житті. І слово «сорочка» вживається тут у своєму первісному значенні. Це не лише частина нашого гардеробу, як вважається сьогодні. Сорочка – це певна закодована сукупність сорока божественних енергій, що творять довершену і гармонійну долю людини. Кодування сили має в собі і українська вишиванка, якій надавали величного змісту, вишиваючи

сакральними узорами-письменами долю. Щоби точно «закодувати» сорочку, достатньо лише чистоти намірів, любові, а оте «внутрішнє чуття», як ми називаємо свою підсвідомість, само підказує, як і що робити [6, с. 11].

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Народна вишивка – старовинне образотворче мистецтво, це малюнок ниткою по тканині. Вона займає особливе місце в оздобленні тканин. Річ, прикрашена вишивкою, набуває художньої цінності. Кожен узор складається із фігур, таких як: крапка, риска, квадрат, ромб, трикутник, чи зображення квітки, птаха, людини. Будь-який образ, узятий із навколишнього оточення або вигаданий, може служити мотивом для узору.

Народна вишивка характеризується різноманітністю кольорів, узорів, декоративністю та майстерністю виконання. Залежно від того, як кладуться шви, з перших же стібків утворюються елементи фігур, з яких складаються цілі фігури, а від повторення останніх утворюються орнаменти.

Всі шви утворюються із окремих стібків. В одних швах вони лежать близько один біля одного, в інших – на певній відстані. В деяких швах стібки йдуть справа наліво, а в інших – навпаки. В одних швах вони лежать трохи похило; існують і зовсім косі шви. Залежно від різного походження стібків утворюються форми орнаменту [2, с. 361].

Наші предки могли буквально «читати» вишивку як книги, тому що кожен символ в орнаменті має своє значення.

Саме людині було дано Слово як найвищий інструмент створення, аби ним вона називала усі сотворені істоти і явища, видихала живу еманіацію своєї любові.

Первісно людина володіла здатністю бачити, чути і відчувати Слово у всіх його проявах – звуковому, візуальному, енергетичному. Слово було системою систем кодового запису Всесвіту.

Слово діє дуже точно: якщо думка і бажання людини адекватно висловлені, то вони здатні творити дива у світі [6, с. 10].

Це не просто кола, ромби, гілки і спіралі, ці фігури створювались десятки століть тому як унікальні символи. У часи, коли наші предки володіли магічним зв'язком зі світом Природи: рослин, тварин, небесних світил, символами Сонця, Землі, Всесвіту, Роду, – вони малювали свою долю, відтворюючи їх на полотні, виписуючи таємничі древні знаки як заклинання, як обереги, як коди свого роду. Саме тому вони прикрашали свої вироби найпростішими орнаментами.

Нині нашому суспільству потрібні люди, які готові змінюватися та швидко пристосовуватися до нових потреб життя, сприймати та обробляти значку кількість інформації, приймати правильні рішення, навчатися протягом життя. Отже, потрібно не лише дати базові знання, а й навчитися їх застосовувати.

Сучасне покоління «Z» ставлять запитання «Google», а не вчительці, дорогу знайдуть за навігатором, а покупки роблять в Інтернеті, причому

необов'язково в тій країні, де живуть. Це перше покоління, яке народилося в цифровому світі й уже не може уявити життя без мобільного Інтернету та інших гаджетів. Вони від народження живуть у світі без кордонів, навіть якщо цей світ обмежений екраном монітора. Вони одночасно вчать уроки, ведуть смс-листування з трьома друзями, слухають музику і розмовляють з мамою.

У них розвинулась здатність знаходити безліч варіантів вирішення завдань, мислити не тільки лінійно. Крім цього, вони звикли в один клік отримувати потрібну інформацію з усього світу, на відміну від інших поколінь, які запитували у своїх батьків, наставників і вчителів [8, с. 65].

Зараз є можливість зашифрувати слова, назви міст та власне ім'я у схему українського орнаменту, який нагадує QR-код. Кожна літера – це вишитий символ, кожен символ – це потужний оберіг. Абетку та її тлумачення видав у своїй книзі Володимир Підгірняк, дослідник української писанки та вишивки. *(Додаток А)*

Шляхом аналізу народної творчості прикарпатського краю він виявив певні закономірності в орнаментах, які наштовхнули його на виявлення в них закодованої інформації. У книзі «Текстова вишивка. Бродівське письмо» вчений розповів про спеціальний алфавіт, у якому кожен символ у вишиванці відповідає певній літері кирилиці, цифрі, навіть місяцю року.

Схеми для вишивки розробляють від руки або з використанням комп'ютерних програм чи онлайн-конструкторів.

За допомогою ресурсу «Ornament name» можна створювати текстові схеми для вишивання. Це онлайн-конструктор для створення унікального українського орнаменту з літер українського алфавіту, який збирають із букв та символів за правилами бродівського письма. «Ornament name» пришвидшує та спрощує створення візерунка. Ресурс зроблено для користувачів усіх рівнів і пристроїв будь-якого типу. З допомогою онлайн-інструменту розвиваємо екологічну свідомість та дизайн мислення під час виготовлення вишитих виробів. *(Додаток Б)*

Зміст навчальної програми з трудового навчання, який орієнтовано на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, необхідно наблизити до життєвих потреб учня, його інтересів та здібностей. Однією з ключових компетентностей сучасної освіченої особистості є інформаційно-цифрова компетентність. Використання ІКТ на уроках трудового навчання є засобом унаочнення освітнього процесу, підвищення зацікавленості учнів навчанням, розвитку творчих здібностей та активної самостійності, формування інформаційної культури.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, під час проектно-технологічної діяльності для виготовлення виробу учням пропонується використовувати онлайн-сервіси, за допомогою яких можна реалізувати власний проєкт, згенерувати текст у схему для вишивання хрестиком [1, с. 56].

Список літератури:

1. Вакула А. Використання онлайн-сервісів на уроках трудового навчання для формування ключових та предметних компетентностей / А. Вакула // Трудове навчання Шкільний світ. №1. 2019. С. 56-66
2. Домоводство. Київ: Урожай, 1968. 480 с.
3. Китова С. Полотняний літопис України. Семантика орнаменту українського рушника / С. Китова. Черкаси: Брама, 2008. 223 с.
4. Підгірняк В. Тестова вишивка. Бродівське письмо. Книжкове видання / В. Підгірняк. Київ, 2008. 36 с.
5. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник. Київ: Либідь, 1994. 256 с.
6. Чумарна М. Код української вишивки / М. Чумарна. Львів: Апріорі, 2008. 192 с.
7. Чумарна М. Вишивання долі. Книга про значення символів української вишивки / М. Чумарна. Львів: Апріорі, 2009. 88 с.
8. 27 фактів, які варто знати про покоління «Z» // Трудове навчання. Шкільний світ. №2. 2019. С.63-72

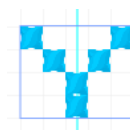
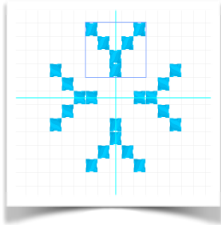
Додаток А

Приклад генерації слова «Україна»

Для виділення літер використовується колір – символічно жовтий та блакитний (читається як «дух святий» за В. Підгірняком)

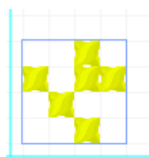
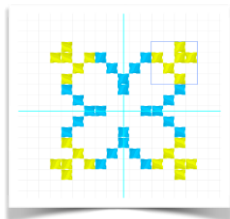
Перша буква «У» – розташована на самій радіальній осі по закону симетрії.

Орієнтація вертикально-горизонтальна

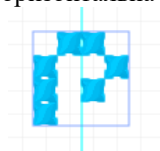
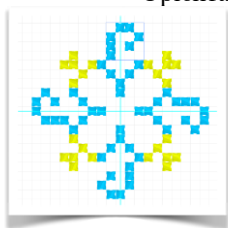
«К» – розташована в проміжку між осями по закону симетрії.

Орієнтація діагональна

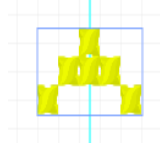
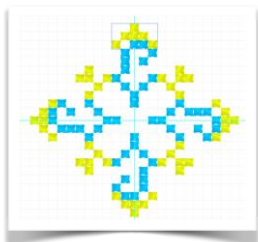
«P» – розташування на самій радіальній осі по закону симетрії.

Орієнтація вертикально-горизонтальна

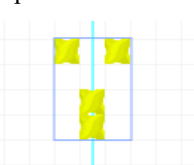
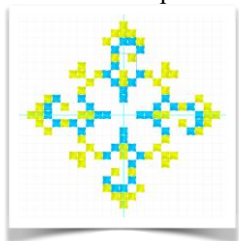
«A» – розташування на самій радіальній осі по закону симетрії.

Орієнтація вертикально-горизонтальна

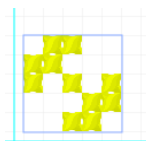
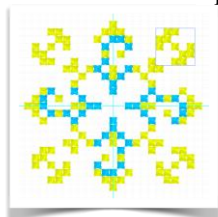
«J» – розташування на самій радіальній осі по закону симетрії.

Орієнтація вертикально-горизонтальна

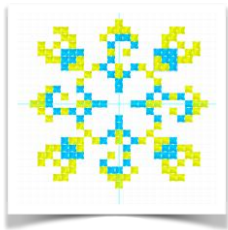

«H» – розташована в проміжку між осями по закону симетрії.

Орієнтація діагональна.

«А» – розташована в проміжку між осями по закону симетрії.
Орієнтація діагональна

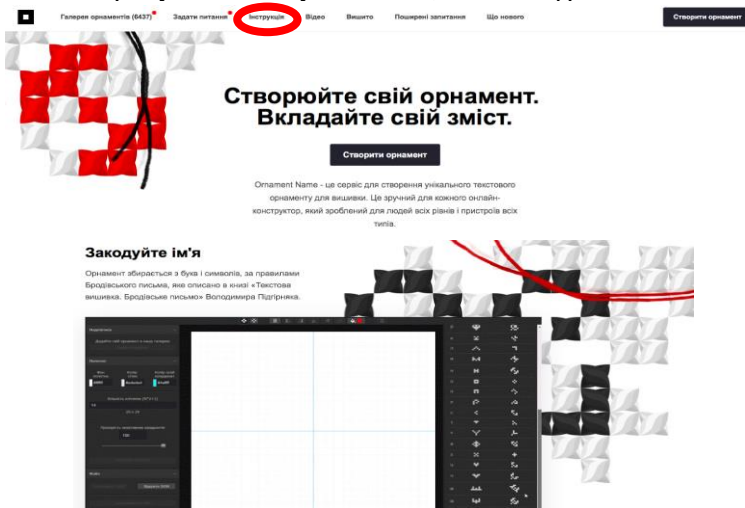
Додаток Б

Інструкція з використання онлайн-сервісу «Ornament name»

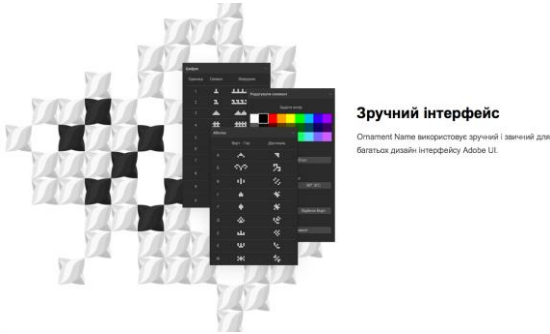
Ornament name – сервіс для створення унікального текстового орнаменту для вишивки. Це зручний для кожного онлайн-конструктор, який розроблено для пристроїв різних типів. Орнамент формується з літер і символів за правилами Бродівського письма, яке описано в книжці «Текстова вишивка. Бродівське письмо» Володимира Підгірняка. <https://ornament.name>

Для новачків є чітка та зрозуміла інструкція, де описані правила побудови орнаменту, яких потрібно дотримуватись, щоб ваш орнамент можна було легко розкодувати.

З допомогою сервісу можна кодувати імена, слова чи фрази.

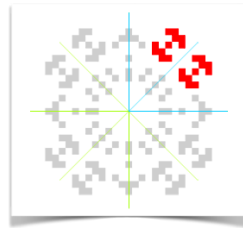
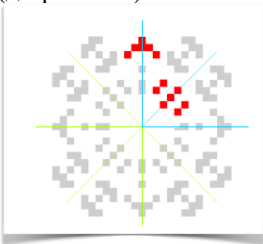
Конструктор має зручний інтерфейс, що дозволяє обрати колір символів, повернути їх, продублювати та видалити. Ліворуч розташована панель, на якій можна обрати фон полотна, колір сітки, зберегти орнамент та завантажити його на свої пристрої.

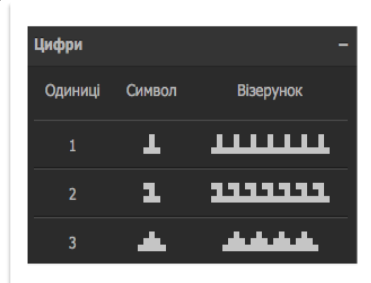
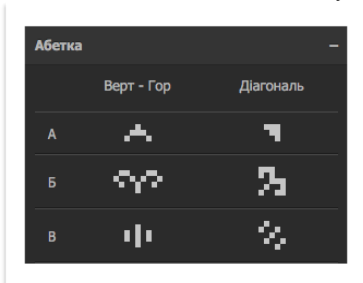
Орієнтація символів букв довільна. З допомогою верхньої панелі їх можна розміщувати догори ногами, класти на бік, віддзеркалювати, тощо.

Букви можуть знаходитися як на радіальній осі, так і по обидва боки від неї (дзеркально).

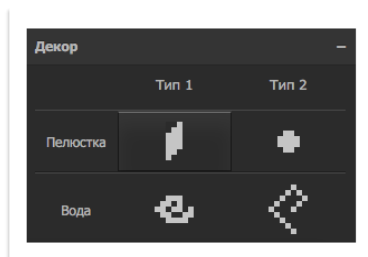
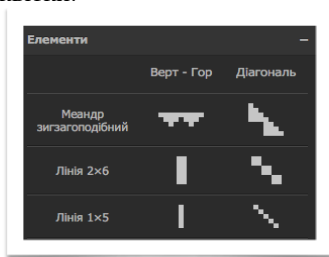
Кожна літера має два варіанти зовнішнього вигляду: вертикальний і діагональний. Також можна кодувати цифри.

Якщо літери торкаються одна одної, то потрібно вводити додатковий колір, щоб візуально їх можна було відокремити. Ці кольори потрібно чергувати.

Завершити або прикрасити орнамент можна використавши вертикальні та діагональні лінії (паски), а також додаткові візерунки у вигляді зірки, води або квітки.

УДК: 378.016:76-057.875

О.В. ПАРФЕНЮК

старший викладач кафедри

комп'ютерних технологій та економічної кібернетики

Національного університету водного господарства та природокористування,

м. Рівне

АНАЛІЗ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗВО УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний ринок високотехнологічної продукції вимагає осучаснення підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Особливого значення набувають дисципліни, завдання яких – формувати у майбутніх фахівців основи технічних знань, здатність до інженерної інноваційної діяльності й конструювання. Серед таких дисциплін – нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Значна кількість наукових робіт присвячені проблемам викладання графічних дисциплін у вітчизняних та зарубіжних ЗВО загалом та певним її

Наукове видання

АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.

Упорядники: Герасименко Олександр Анатолійович,
Дупак Надія Василівна,
Поліщук Наталія Володимирівна,
Симонович Наталія Василівна,
Фещук Юрій Вікторович

Друкується без редакційної правки

Відповідальний за випуск Лісова С.В.

Здано до набору 19.04.2021 р. Підписано до друку 26.05.2021 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 11,1.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету,
33028, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12